DE SANICVLA. CAP. CCLX.

C

NOMINA.

HERBA quam omnes hodie Saniculã uocant, à nullo, quod sciam, uetérum descripta est, sed à recentioribus inuenta, ut multæ aliæ uulnerariæ herbæ. Sunt autẽ qui Diapensiam nominent. Germanis Sanickel dicitur. Nomen Saniculam à sanandis uulneribus traxisse uulgò constat.

Diapensia.

Sanicula curacia.

GENERA.

Duûm est generũ. Vna quæ propriè appellatur Sanicula, ideoq; marem, ut certius esse discrimen, appellauimus. Germanicè Sanickel mennle. Altera ab omnibus ferè herbarijs pro specie Osteritij uulgò uocati habetur, sed falso, quando neq; in foliis, neque in radice ulla appareat acrimonia, sed perinde atque in mare Sanicula, amaritudo & adstrictio. Germanis errore etiã quodam die klein Meisterwurtz nominatur. Nos eandem cum & forma & facultate ad ueram Saniculam, quam marem fecimus, proximè accederet, Saniculam fœminam nuncupauimus. Germanicè Sanickel weible.

FORMA.

Sanicula uera, atqueadeo mas herba est folio uitis, aut Apij, in quinq; partes dissecto, rubentibus in fine sectionũ maculis quibusdam: surculis quoq; rubris ad radicem, quæ multis ei capillamentis fibrata subest: capitulis in summis coliculis pusillis, herbacei coloris & subnigris. Fœmina quod ad folia attinet priori similis, rubentibus tamen maculis caret, itemq; rubris ad radicem surculis, quod in ea hæc singula candida sint. Flores in summo candidos, ac subinde semen striatum & oblongum profert.

LOCVS.

Nascitur in syluis & umbrosis locis.

D

TEMPVS.

Carpenda cum suis capitulis Maio & Iunio mensibus.

TEMPERAMENTVM.

Non est simplicis naturę, sed, ut indicio est gustus, adstringit simul & amara est, ut hoc nomine calefactoriam & exiccatoriam esse nulli dubium sit. Statuunt autem calidam & siccam ordine secundo.

VIRES.

Saniculæ herbæ succum uulneratis in potu mirificè conferre experientia compertum est. Tumores quoque reprimere decoctam herbam impositam, aut eius succum illitum tam in homine quàm in pecoribus constat. Neque enim aliud præsentius est auxilium, cum ad fauces uel pulmones uitium decubuit. Et in summa, omnia quæ Symphyton, præstat etiam Sanicula. Potissimũ uerò sanguinis sputo, dysenteriæ, renumq; uitijs medetur.

DE SONCHO.

DE SONCHO. C

A

NOMINA.

ΣΟΝΧΟΣ græcè, Sonchus, Cicerbita & Lacteronem appellent, quod scilicet fluat lacte. Germanicè Mosz/oder sibi nomen uendicauit ἀπὸ τοῦ σώου χόου utpote qui sua sorbitione stomachi rosiones leuibus sum ministret, genitalibusq; locis collectionibitę tamen uocabulũ, quo omnis Hetruria adhuc & ex non multo tempore Dioscoridi accreuisse

GENERA

Sonchi duo sunt genera. Alterum syluestriu distel germanicè uocatur. Alterũ tenerius escunis Hasenkol dicitur. Et Apuleio Lactuca lepefecit æstu, hac sibi herba mederi soleat.

FORMA.

Cubitalis & angulosus Soncho caulis est, cafractus copioso lacte manat. Folia habet per inteum, qui, ut Senecionis, breui digestus abit in

LOCVS.

Vbiq; ferè in macerijs hortorum, potissimũ

TEMPVS.

Floret Iunio & Iulio mensibus Sonchus uter

TEMPERAME

Temperamentũ eius quodammodo mixtum
B essentia, utraq; leuiter frigida. Nam & adstrictiocataplasmatis in morem imponatur, siue edatuquàm planè resiccatus fuerit, terrestre eius tembens caliditatem.

VIRES. EX DIOS

Vis utrique Soncho refrigeratoria, modicæ æstuanti & inflammationibus illiti prosunt. Sumachi rosiones morsusúe mitigat, & lactis abundis ac uuluæ inflammationibus opitulatur. Tanum ictibus subuenit.

EX GAL

Sonchus ubi adoleuerit, ex spinosis plantis ener estur perinde ut cætera olera syluestria.

EX PLIN

Albus qui è lacte nitor, utilis orthopnoicis Laios per urinam pelli eo monstrat, & oris graueolcus trium * cyathorũ mensura in uino albo & olà potu ambulent grauidæ. Datur & in sorbitioabundantiã nutricibus, coloremq; meliorẽ infansentiant. Instillat auribus succus, calidusq; in stra
in stomachi rosionibus cum semine Cucumeris,lectionibus. Bibitur cõtra serpentes scorpionesq;cocta in oleo punici mâli calyce, auriũ morbis pCleomporus nigro prohibet uesci, ut morbos fthocles etiam contra sanguinem tauri demonstrmen uim esse cõuenit nigro, & hac causa imponebi stranguriã docet sanari.